

Tisztelt Vendégek!

Szeretettel köszöntök mindenkit a huszonöt éves Felvidékiek Egyesülete Bonyhád nevében. Mivel ez a 25 év szép szám, ezért itt az alkalom, hogy összefoglaljam az egyesület eddigi tevékenységét, természetesen a teljesség igénye nélkül, ugyanis azokat felsorolva több órát beszélhetnék. Nem szeretném, ha kihülne az ünnepi ebéd.

Hogy is indultunk:

1997-ben a Völgységi Múzeum vezetője meghirdetett egy kiállítást a „Felvidéki magyarok áttelepítése” címmel. Rengeteg tárgyi anyag érkezett, amelyek összegyűjtése után a kitelepítés körülményeit bemutató előadással, megnyitásra került.

Akkor érlelődött meg sokakban a gondolat, hogy ideje lenne összefogni és valamit lépni a közösség érdekében.

1998. február 13-án 44 taggal megalakult az egyesület. Céljának tekintette a Magyarországra kitelepítettek összefogását, látogatásokat szervezni a szülőföldre, a kapcsolatok erősítése, emlékek, hagyományok megtartása, továbbadása. Az egyesület 1998-ban a Völgységi Múzeum falán található emléktáblát avatta fel. A további megemlékezéseket itt tartottuk.

Első útjaink Somberekre, Nyíregyházára, Barcsra, Váraljára, Szászvárra, majd felvidékre vittek. Többször utaztunk Deákiba, Udvardra, Tardoskeddre, Kismácsédra, Alsószelibe, Félre, melyek családi látogatások voltak. Később az egyesület énekkarának megalakulása után már többször hívtak bennünket a falunapi rendezvényekre fellépőnek, elsősorban a Szent István napokra. Az alakulás után az egyesület feladatként vállalta, hogy találkozókat szervez minden év pünkösdi hétfőjén.

A kórus megalakulása óta évente karácsonyi koncerteken, korábban a pünkösdi koncerteken, városi eseményeken, adventi gyertyagyújtáson, megnyitókön lép fel.

Az egyesület meghirdetett felvidéki mesemondó versenyt, rajzversenyt az állandó rendezvények mellett.

A felvidéki utazásokon kívül igény merült fel buszos kirándulásokra is, melyeket összekötöttünk kórus szereplésekkel. Így például a bécsi Szent István napi ünnepségen, négy alkalommal szerepeltünk a Stephansdom-székesegyházban.

Utazásunk során a legszebb dunántúli városokkal is megismerkedtünk. Ezenkívül jártunk a Dunakanyarban, Ópusztaszeren, Szegeden is. Palóc testvéreinkkel 2022-ben találkoztunk a 7. Palóc Világtalálkozón. Testvértelépülésünk Tardoskedd folklórfesztiváljára szinte minden évben kapunk meghívást.

Író – olvasó találkozóink voltak: három alkalommal Pukkai Lászlóval, Dr. László Péterrel, Szomolai Tiborral, Buda Ferencsel. 2003-ban László Péter kiadta a „Fehérlaposok” című könyvét, mely a mai napig is keresett. Ezt követte még az „Ez történt velünk” című kiadvány az egyesület gyűjtő- és anyagi támogatásával. A várossal és a nemzetiségekkel közösen elkészült a „Népcsoportok konyhája”, melyhez receptjeinkkel mi is hozzájárultunk. Az egyesület megalakulása után nem sokkal felkértük a Bonyhád városi TV munkatársait egy dokumentumfilm készítésére, amely sajnos nem jött létre, mivel a vágatlan anyagok is elvesztek.

Egy évtizeddel később Kindl Gábor elkészítette az „Elindultunk valahova” című filmet.

A felvidéki kitelepítéssel kapcsolatos filmjeinket is levetítettük: Farkas Tibor „Felvidéki kálvária” címmel, Kindl Gábor „Hazaszólít a harangszó” című filmjét Istenes László tagtársunk főszereplésével. „Az emberek az embertelenségben”, „Két hazát adott a végzetünk” című filmet.

2019-ben meghívásunkra Bonyhádon vendégszerepelt a komáromi Magyarrock Dalszínház. Varga Miklós főszereplésével a „Fehérlaposok” című rockoperát adták elő, amely teltházás előadást eredményezett.

2019-ben a kültéri szobor felállítását pályázta meg az egyesület, amely a felvidékiek kitelepítésének emlékére tervezték. Az emlékmű avatásra a járvány miatt 2020. helyett 2021-ben került sor Bonyhádon a Kaszinó kertben. Bátra elmondhatjuk, hogy megjelenésében is ékszerként áll a város értékei között.

Az egyesület öt alkalommal bált is rendezett, de sajnos nem tudtuk ezt hagyományként megtartani. A felvidéki találkozók a város dalos- és táncos csoportjai is gyakori résztvevőink.

Az egyesület kiemelkedően fontosnak tartja a határon túli testvéreink meghívását és bemutatását egyaránt. Deáki, Alsószelei, Tardoskedd, Udvard citerazenekaraik, dalköreik, színjátszóik többször is szerepeltek nálunk.

Több alkalommal meghívást kaptak az udvardi és tardoskeddi diákok a váraljai és fonyódsósóbélatelepi táborokba.

Találkozóink alkalmat adtak a meghívott felvidéki és a Bonyhád környéki polgármestereknek a találkozásra, melynek eredménye lett az, hogy több településsel testvértelepülési szerződést írtak alá. (Mórágyp – Fél, Tardoskedd – Bonyhád, Alsószelei – Zomba, Kakasd – Deáki). Ezek a kapcsolatok azóta is működnek.

Több alkalommal rendeztünk kiállításokat. Először a Jónás János Közösségi Házban volt a felvidékiek kitelepítéséről szóló emlékeket bemutató tárlat. Továbbá a felvidékről érkezett polgármesterek hoztak a mestereik által készített tárgyaikból kiállítást. Ezután a Völgységi Múzeumban Csibi Krisztina vezetésével készült kiállítás „Mint oldott kéve” címmel, majd „Tardoskedd lakóinak kitelepítése”, és 2023-ban a „Te az enyém, én a tied” című nádszegi lakodalmi szokások kiállítása volt látható.

Találkozóinkon vendégként fellépett Szvorák Katalin, Zsapka Attila, Kovács–Benkó Fruzsina és Sárkány Kázmér.

Az egyesület énekkara három ezüst minősítést ért el. Alsószeleiben a kapcsolatok ápolásáért, Tardoskedden a közös munkáért dicséretben részesült.

Szeretnék köszönetet mondani a támogatóinknak: a Bonyhádi Önkormányzatnak, az egyéni adakozóknak: az Alföldi-, Németh-, Fazekas-, Hirt- és Pap házaspárnak, a NEA-nak, a HACS-nak, és mindenkinek, aki a személyi jövedelemadója 1 %-val támogatta a munkánkat.

Külön köszönet mondok Farkas Bélának, Szajk polgármesterének, aki többször kísérte az egyesület útjait, amelyeken magas szintű tárogató játékaival felejthetetlen élményt nyújtott.

Köszönöm továbbá az egyesület eseményeit étellel-itallal segítette és a tagoknak, akik jelenlétükkel emelték az esemény fényét. Köszönöm, hogy 25 éven át együtt lehettünk!

A jó Isten adjon mindnyájuknak jó egészséget, boldogságot és hosszú életet.

Köszönöm a figyelmüket!

Bonyhád, 2023. május 29.

Kolozsiné Gergely Cecília
Felvidékek Egyesülete Bonyhád
elnöke